

TILBAKEBLIKKET

Fant veien ut mot havet
i hungersåret 1812

Historien om hvordan Blostrup Blostrupsen Blostrups plass med familie i hungersåret 1812 fant veien fra Alvdal til Sauøya i Froan og innerst i Fillfjorden, kommer nå i bokform.

Blostrup Blostrupsen Blostrups plass med familie forlot Alvdal i hungersåret 1812. Allerede før 1800 hadde fire av hans søsken kommet til Hegra i Stjørdal. Blostrup hadde trolig også tenkt seg dit, men han endte opp på Sauøy i Froan. Underveis ble døtrene Marit og Gullaug plassert i Øksendalen i Romsdalen, døtrene Kjerstina og Stina ble gift på Hitra, mens yngstebarnet Kornelia Marie ble gift på Sauøy. Hun ble stammor for den store «Kaneliaslekten».

Blostrup var tippoldebarn av Jacob Mathias Tax, direktør ved Røros kobberverk og bergmester nordafjells. Oldrefaren Brostrup Tax var bl. a. direktør ved Kvikne kobberverk.

Omtalen nedenfor av Blostrup, kona Brynhild og barna er sakset fra boka «Bergmannsslekten Tax», som kommer i handelen i slutten av november. Boka er skrevet av Harald Horten, Stig A. Nyberg og Simon Trøan.

Sverre Utseth har skrevet om familien i Årbok 1965 for Fosen historielag. Han er en av kildene.

Blostrup Blostrupsen Blostrups plass (døpt 12.06.1774 i Alvdal, død 08.03.1835 på Sauøy) ble gift 25.09.1799 i Alvdal med Brynhild Embretsdatter Øren (døpt 25.12.1770 i Alvdal, død 02.03.1852 på Sauøy). Ved FT 1801 var Blostrup gruvearbeider. Blostrup arbeidet først ved smeltehytta på Plassmoen. Han og Brynhild bodde da på Blostrupsplassen, for de to første barna er født på Follmoen, som er det eldste navnet på Plassmoen. Da malmtilførselen for alvor gikk nedover, kom Blostrup til Rødalsgruva.

(Fra Falkbergets «Nattens brød» husker vi at An-Magritts umistelige Johannes ble sendt til nettopp Rødalsgruva.) Brynhild fulgte med til Rødalen, for de to neste barna ble født her. Flere av Blostrups søsken forlot Blo-

strups plass rundt 1800, så det ser ut som Blostrup og Brynhild hadde tenkt å holde ut i Alvdal. Men i hungersåret 1812 måtte også de to forlate hjembygda, med fire barn mellom fire og tolv år – og det femte under veis. Helt først på 1813 finner vi denne dåpsinnførselen i Øksendal (Sunddal MINI 1794-1820): «Blosterup og Moderen Brønild Deres ægte Barn Ole døbt paa samme Dag [3. søndag etter hellige 3 konger = 24.01.1813]. Faddere: Iver Bøen, Ole Gieldbøen, Thron Mosbøen, Christen Gieldbøen og Else Mosbøen.

Siden det ikke var angitt et gårds- eller plassnavn, hadde de neppe oppholdt seg lenge i Øksendal, dog så lenge at de fikk plassert tolvårige Marit og tiårige Gullaug hos solide folk.

Med seg videre hadde de sjuårige Kjerstina, fireårige Blostrup og spedbarnet Ola. Det er rimelig å tro at de tenkte seg til Stjørdal/Hegra, hvor flere søsken av Blostrup allerede var på plass.

I 1813 finner vi Blostrup og Brynhild i Budalen, en gård øverst på Fillfjorden på Hitra. Da gravlegges Ola, ett år gammel. De kom til å bli i Budalen noen år. I 1814 ble Stina døpt og i 1818 Kornelia Marie. Begge ganger blir Blostrup ført i kirkeboka som «inderst Blostrup Budalen».

I 1823 var han fadder i Fil-

lan kirke, og presten kaller ham «Blostrup Kalkløvnes». Kalkløvneset var en plass under gården Kalklovan. Blostrup var ifølge etterkommere allerede en dyktig fisker.

Fillfjorden var rik på fisk, så han hadde kanskje slått seg til ro på Kalkløvneset om han hadde hatt fast grunn under beina?

I skifte etter hans mor i Alvdal i 1829 finner vi ham imidlertid i Froan, Nord-Frøya. Han har trolig flyttet dit i 1827. Brynhild og Blostrup bodde nå i Støa på Sauøy som husmannsfolk under væreieren i Froan, og husmennene i Froan hadde etter forholdene gode vilkår.

Ved FT 1875 fødte plassen to kyr, en kalv, seks sauer, ei geit og en gris. Blostrup fikk ikke så mange år ute i Froan. Han døde 8. mars 1835, mens Brynhild fulgte etter 2. mars 1852.

Brynhild og Blostrup hadde 7 barn:

Marit Blostrupsdatter (født på Plassmoen i Alvdal, døpt 19.01.1800 i Alvdal, konfirmert 1817 i Øksendal kirke, død 12.03.1825 på Brandstad i Øksendal)

Gullaug Blostrupsdatter (visstnok født 25.04.1802 på Plassmoen, døpt 09.05.1802 i Alvdal, konfirmert 1819 i Øksendal kirke, død 03.06.1896 på Sagskogen under Brekken i Nesset i Roms-

Christina Hoffendorf i 1660, 28 år gammel. Fra et portrett i privat, norsk eie. Foto: Harald Horten.

dalen)

Kjerstina Blostrupsdatter (født i Rødalen, døpt Kjerstina 21.07.1805 i Alvdal, død 22.02.1871 i Einvika, Fjellvær i Fillan)

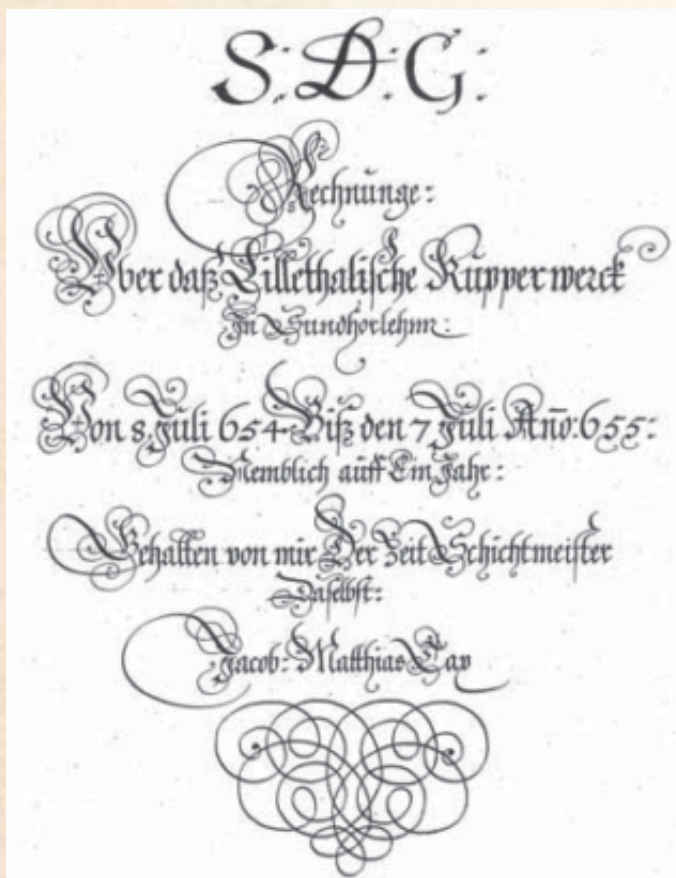
Blostrup Blostrupsen (født 22.07.1808 i Rødalen, døpt 18.09.1808 i Alvdal, konfirmert 1826 i Fillan kirke, død 1828 på Sauøy i Froan ifølge militær rulle)

Ola Blostrupsen (døpt 24.01.1813 i Øksendalen, begravet 12.09.1813 i Fillan)

Stina Blostrupsdatter (døpt 04.09.1814 i Fillan, død 13.07.1885 i Tranvikan i Fillan)

Kornelia Marie Blostrupsdatter (født 28.12.1817 i Budalen i Fillan, døpt 08.03.1818 i Dolm kirke, konfirmert 04.11.1832 i Dolm kirke, død 26.11.1890 på Sauøy)

Mer om bokprosjektet finner du på slektentax.com.

Det kunstferdige tittelbladet til schichtregnskapet ved det Lilledalske kobberverk av Jacob Mathias Tax. SDG står for Soli Deo Gloria (Gud alene har æren)

ENSOMHET

Du sitter mye alene og ensomheten tynger i sjel og sinn. Du lengter etter din kjære og besøk fra familien din.

Savnet etter din hjertenskjær er stort, hun gikk bort så altfor fort. Du skulle så gjerne hatt henne her, for du hadde henne så inderlig kjær. Mange år har det nå gått, og egentlig har du klart deg flott. Men savnet ligger alltid på lur, og før brukte du å reise deg en tur.

Da besøkte du familie i nord og sør, men nå er du så gammel at du ikke tør. Ensomheten ble litt mindre da, men kom tilbake da du reiste derfra.

Noen ganger går det greit, men som oftest er det fryktelig leit. Det er ikke greit å alene bli, for tiden føles uendelig. Å sitte alene hver eneste dag, det kan man bli litt sprø av.

Derfor blir det så kjempebra, når du nå til Melandsjø skal dra. Der får du din egen leilighet, det er trygt og godt - og du

slipper ensomhet. Pleierne er alle så hjelpsom og grei, og de vil sette pris på en beboer som deg.

Det blir nok trist å flytte fra Dolmøya, som du har bodd i alle dine dager. Men omsorg og trygghet er nå viktig da, og du skal jo fortsatt bo på Hitra. Derfor tror jeg dette kommer til å gå bra, og ønsker deg lykke til i den nye leiligheta.

Sylvia Angelsnes Lærum